

Halsnæs
Kommune

Plejeplan for Høje Lindebjerg

Redelighed
Helhed
Mulighed

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	
1.1 Fredningens bestemmelser og formål	side 4
1.2 Plejeplanens disposition	side 4
1.3 Plejeplanens udarbejdelse	side 4
2. Generelle forhold	
2.1 Beliggenhed	side 5
2.2 Landskabelige værdier	side 5
2.3 Værdifuld flora og fauna	side 6
2.4 Problemarter	side 6
2.5 Rekreative værdier	side 7
2.6 Planforhold	side 7
3. Plejeindgreb	
3.1 Eksisterende forhold 2014	side 8
3.2 Mål	side 8
3.3 Førstegangss pleje	side 9
3.4 Vedvarende pleje	side 9
3.5 Formidling	side 10
4. Kort over førstegangsspleje	side 11
5. Kort over vedvarende pleje	side 12

Plejeplan for Høje Lindebjerg er udarbejdet af Halsnæs Kommune, Afdeling for Natur og Miljø i 2015. Den blev vedtaget 3. februar 2015.

1. Indledning

1.1 Fredningens bestemmelser og formål

Store dele af Høje Lindebjerg blev fredet i 1918. Siden er der ved tillægskendelser, senest i 1960, føjet flere matrikler til fredningen primært for at forbedre offentlighedens adgang.

Begrundelsen for fredningen er, at *"Høje Lindebjerg er et meget ejendommeligt bakkeparti, hvorfra der er en smuk udsigt over et af nordsjællands skønne partier, ligesom den på en del af bakken værende lyngvækst virker overordentlig smukt i det i øvrigt rent sjællandske landskab,..."*. Derudover står det i fredningen, at arealet har stor rekreativ værdi for både kommunens og omegnens beboere.

Det blev derfor bestemt i fredningen, at arealet ikke må bebygges eller –plantes, at det skal henligge i sin daværende tilstand og at offentligheden skal have adgang.

Nærværende plejeplan skal medvirke til at opfylde fredningens formål, navnlig at forbedre forholdene for den naturlige overdrevs- og hedevegetation samt at forøge de rekreative værdier.

1.2 Plejeplanens disposition

Først gennemgås de generelle forhold såsom belligenhed, værdier og planforhold. Dernæst beskrives de eksisterende forhold og mål. Sidst i planen beskrives konkrete tiltag.

1.3 Plejeplanens udarbejdelse

Plejeplanen er udarbejdet da det er nødvendigt med en kontinuerlig og målrettet naturpleje hvis ønsket om en mere divers natur på området skal opfyldes.

Den hidtidige pleje har primært haft til formål at hindre tilgroning således, at færdsel kan ske uhindret og udsigterne er bevaret. Det har været en del af driften af kommunens grønne områder.

Det er nu ønsket at fremme den naturlige vegetation der stadig findes spor af, således at Høje Lindebjerg atter kan være karakteriseret ved sin smukke lyngvækst, og dette kræver en målrettet indsats.

Plejeplanen skal revurderes efter fem år. For de foreslåede naturplejemetoder bør der være en synlig effekt allerede efter 3. vækstsæson og det vil derfor sandsynligvis være nødvendigt at revurdere plejeplanen. Desuden kan der være fremkommet ny viden om især bekæmpelse af problemarter, da det er et emne der er stort fokus på.

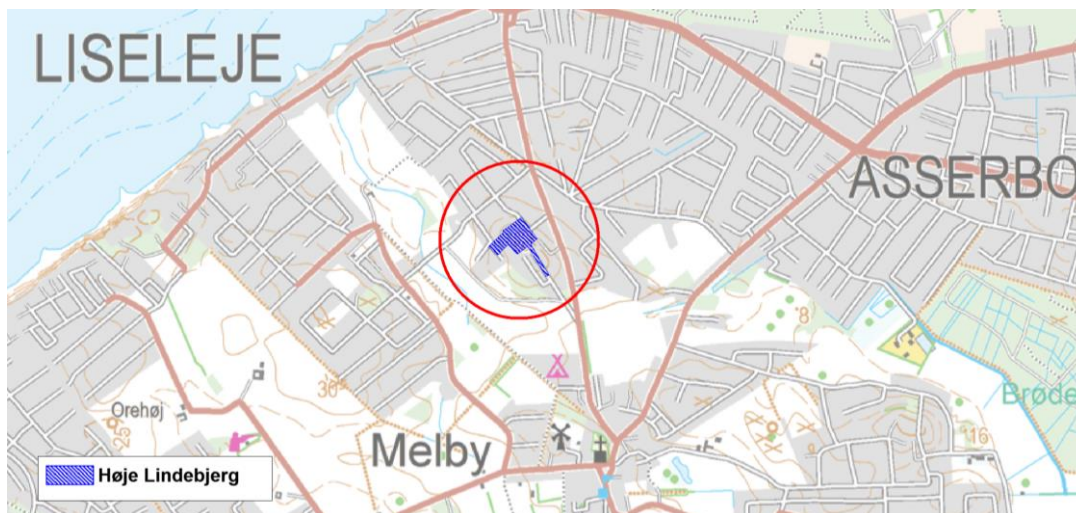

Foto 1: Lyng spirer frem på Høje Lindebjerg.

2. Generelle forhold

2.1 Beliggenhed

Høje Lindebjerg er beliggende i et sommerhusområde nord for Melby. Arealet udgør ca. 1,8 ha og omfatter matriklerne 13 eb, am, fn, bc og 9 k, Melby By, Melby alle kommunalt ejede. Der er flere adgangsveje til området blandt andet fra Bakkekammen, Topstien og Bjergstien.

Kort 1: Fredningens beliggenhed

2.2 Landskabelige værdier

Høje Lindebjerg er en del af det kuperede landskab, der flere steder kendetegner Halsnæs og som vidner om de store kræfter der var på spil i istiden.

Da de store ismasser smeltede væk i slutningen af sidste istid var Halsnæs en ø. Høje Lindebjerg lå som den østlige del af Halsnæs med kig til Brødemosesundet som forbandt Arresundet med Kattegat. Der er fund af en bådøkske fra Stenalderen på højen som vidner om dette. Der er stadig en flot udsigt fra toppen af bakken, hvor man blandt andet kan se ud til Kattegat samt Melby og Asserbo Plantage.

Foto 2: Udsigt fra toppen af Høje Lindebjerg mod Kattegat.

2.3 Værdifuld flora og fauna

Høje Lindebjerg er med sine tørre sandede skråninger velegnet som levested for planter og dyr der karakteriserer heder og overdrev.

Da området i 1918 blev fredet var det bl.a. pga. den flotte lyngvækst der er karakteristisk for heder. I dag er der ikke meget lyng tilbage. Det er dog stadig muligt at finde planterarter, der vidner om den artsrige vegetation, der engang har været udbredt og som kan komme til at præge Høje Lindebjerg igen.

Det drejer sig f.eks. om mark-krageklo, kællingetand, blåhat, prikbladet perikon, vellugtende gulaks, liden klokke, knoldet mjødukt, fløjlsgræs, harekløver, engelskræs, timian sp., hedelyng, håret høgeurt, gul snerre og alm. gyldenris mv.

Frederiksborg Amt har desuden i 1993 registreret en række ualmindelige overdrevsarter såsom nikkende kobjælde, hjertegræs, eng-havre, knold-ranunkel, liden skjald, almindelig pimpinelle og djævelsbid.

Foto 3: Blåhat og Timian vokser på Høje Lindebjerg.

Enkelte steder er jorden meget næringsholdig, primært ved indgangene til området. Meget næringsrige jorder fungerer dårligt for de lidt mere nøjsomme overdrevs- og hede arter, da disse arter udkonkurreres af næringskrævende og hurtigtvoksende arter som bl.a. stor nælde, dueurt sp. mv.

2.4 Problem arter

Området er flere steder tæt bevokset med de invasive arter sildig gyldenris og rynket rose.

At en art er invasiv betyder, at den udkonkurrerer de hjemmehørende arter, i dette tilfælde arter der naturligt hører til på heder og overdrev. Invasive planter breder sig voldsomt og danner tætte bestande hvor ingen andre planter kan trives. Det er derfor vigtigt at bekæmpe dem. Også den invasive art gyvel findes på arealet, men denne vurderes ikke at være problematisk endnu.

Foto 4: Rynket rose har bredt sig massivt på arealet.

Udover de invasive arter er der observeret andre planter der vurderes at være problematiske hvis den oprindelige artsrige vegetation skal trives. Det drejer sig om følgende arter: snebær, syren sp., brombær sp., ager-padderok. Af disse vurderes især brombær at være et problem som der på sigt skal tages hånd om.

2.5 Rekreative værdier

Høje Lindebjerg har stadig i dag stor rekreativ værdi og bliver flittigt benyttet. Der er opsat bænke på toppen af bakken hvorfra man kan nyde udsigten. Om sommeren er det et yndet udflugtsmål for både hundeluftere og picnikkere, og om vinteren er det et oplagt kælkeområde.

Det må formodes, at brombær og rynket rose sætter en naturlig begrænsning for hvad området bruges til, selvom brombær også er yndet af bærplukkere.

2.6 Planforhold

Arealet er udpeget som sommerhusområde. Der er ikke vedtaget lokalplaner for området. Arealet er registreret som overdrev jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Kort 2: Den brune skravering angiver hvor arealet er udpeget efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

3. Plejeindgreb

3.1 Eksisterende forhold 2014

Området fremstår ved første øjekast relativt ensartet. Ved nærmere undersøgelse kan man dog groft inddele området efter vegetationsdække.

Kort 3: Området inddelt efter dominerende vegetationsdække.

Området er igennem flere år blevet slagleklippet og det afslåede materiale er efterfølgende blevet liggende. Dette har medført en gradvis næringsstof tilførsel på arealet således at de oprindelige plantesamfund er reduceret til de på kort 3 markerede områder. Yderkanterne af området bliver ikke berørt af slagleklipperen, hvorved gyldenris kan nå at sætte frø og derved sprede sig yderligere.

Den rekreative brug af arealet er tydelig. Stierne går på tværs af arealet og forbinder derved større stier og veje udenfor området. På bakketoppen står tre ældre bænke hvor folk kan tage et hvil.

3.2 Mål

Målet for plejen er at genskabe et lysåbent hede – og overdrevsområde til gavn for den karakteristiske flora og fauna. På området er der desuden enkelte ældre skovfyrrer som bør bevares.

Det største problem for områdets fremtidige udvikling er bevoksning af gyldenris og rynket rose, og det primære mål for plejen efter denne plejeplan er derved at bekæmpe disse uden at skade den tilbageværende karakteristiske flora. Når disse arter er bekæmpet, vil det være pleje for den oprindelige vegetation der er i fokus. Dette forventes at passe med denne plejeplans revision efter fem år.

Den rekreative værdi skal på sigt øges ved at opsætte et bord/bænke sæt samt et informationskilt, der oplyser om området og dets pleje.

3.3 Førstegangs pleje

- Skovfyr

De to skovfyr på bakketoppen er ved at gro til i bl.a. rynket rose, brombær og vin. Al vegetation skæres ned, således at træerne får en tydeligere siluet.

Foto 5: Tilgroet skovfyr.

- Bregner

Bregner bør evt. fjernes manuelt ved opgravning.

- Slåning

Hele området slås inden der igangsættes afgræsning. Dette vil forøge dyrenes pleje-effektivitet. Det afslåede materiale fjernes fra arealet.

3.4 Vedvarende plejeindgreb

- Slåning

Det er vigtigt, at al gyldenris bekæmpes årligt ved Sankt Hans (23. juni). Dette inkluderer gyldenris der vokser i krat i udkanten af fredningen, således at al spredning stoppes effektivt. Dyr græsser ikke på Gyldenris da planten er giftig. Det er således også nødvendigt at slå Gyldenris inde i folden.

Fristen for slåning skal overholdes, da slåning senere på året har vist sig at medvirke til spredning af arten. Det afslåede materiale fjernes fra arealet.

Derudover slås en kant langs hegnet løbende gennem sæsonen således der er fri passage for borgerne, dette inkluderer den smalle bræmme mod Topstien.

- Afgræsning

Afgræsning med får eller geder har flere steder vist sig at være effektivt til bekæmpelse af rynket rose. Efter blot tre vækstsæsoner bør der være en betydelig effekt. Får er at foretrække udelukkende fordi de er lettere at holde. Der bør vælges en ekstensiv fårerace såsom Gutfår eller Spelsau. Sådanne ekstensive racer er velegnede til at afgræsse arealer hvorpå der er "grove" vækster såsom rynket rose og de er meget robuste over for vind og vejr. Det betyder, at de kan gå ude hele året. Desuden er det gamle nordiske racer der har været tæt på udryddelse. Der er således en spændende historie tilknyttet dem der kan spores tilbage fra bl.a. vikingetiden. Alternativt kan der græsses med andre arter, f.eks. kreaturer som dog ikke græsser så effektivt på rynket rose som får.

Dyrene bør, for optimal effekt, på når det observeres, at rynket rose begynder løvspring, hvilket nogle gange allerede sker i marts/april. Der bør holdes et højt dyretryk igennem sæsonen. Dyrene skal tages af arealet over vinteren. Et højt

græsningstryk gennem sommeren vil medføre, at der ikke er nok føde til helårsgræsning. Dette vil også betyde, at folden vil være åben for f.eks. kælkning og hundeluftning gennem vinteren.

Da får ofte fortrækker knopper, vil afgræsning på sigt fremme de planter der formeres ved rodkud såsom græs. Når rynket rose vurderes at være udryddet bør plejen af arealet derfor genovervejes, idet det kan være fordelagtigt at udelade afgræsning enkelte år eller endda helt stoppe.

Der bør opsættes dyrehegn ("maskehegn") til afgræsning. Hegnet kan trækkes 1-2 m ind fra kanten således der kan slås en gangsti, og gyldenris i krat let kan bekæmpes. Dette vil give en fold på ca 1,2 ha hvorpå der forventes at kunne gå ca. 6-8 får eller 1-2 kreaturer. Der skal være adgang til folden for offentligheden, jf. fredningens bestemmelser. Adgang til folden for dyreholder kan ske fra Bakkekammen.

3.5 Formidling

Der iværksættes en generel formidlingskampagne om den skadelige effekt rynket rose og gyldenris har på den naturlige vegetation for de lokale lodsejere. Formålet med kampagnen er dels at få områdets beboere til at bekæmpe planten på egen jord, dels at forstå hvorfor det er nødvendigt at iværksætte pleje af Høje Lindebjerg. Dette kan gøres ved at sende en folder til de nærmeste beboere samt opstille skilte ved indgange til området.

Derudover kan der opsættes informationsskilte, der fortæller om, fx:

- Plante- og dyreliv
- Udsigten og hvad man kan se
- Naturpleje

Informationsskilte udstyres med en QR kode der leder til oversættelse på engelsk og tysk.

Når plejeplanen skal revurderes kan et tiltag være at opsætte bord/bænke sæt.

4. Førstegangs pleje

5. Vedvarende pleje

